

4. Några anmärkningar om *Scirpus lacustris*

<side 83> 4. Några anmärkningar om *Scirpus lacustris*, af

L.L. Laestadius

Under min vistelse i Karesuando, fästes min uppmärksamhet på några gräslika trekantiga blad, som funnos vid Idivuoma, uti en sjö helt nära gården, bakom byn, och ansåg jag dessa blad, till en början, tillhöra någon *Scirpus*; men Professor Wahlenberg, till hvilken dessa blad eller strån öfverlemnades, ansåg dem tillhöra *Butomus umbellatus*. Dervid fick det för en tid bero. Men när jag flyttade till Pajala, förekommo återigen dessa tvifvelaktiga blad allmänt i Torneå elf; uti djupare vatten äro de slaka, och likna bladen af *Pot. Sparganifolius*; de uppkomma från en horisontel rotstock, och äro ganska många i ett knippe; på grundare vatten äro de upprättstående, och se då ut som blad af en *Carex*. Slutligen fick jag äfven se det höga trinda strået, uppstigande från samma rot, som bladen, men utan tecken till blomning eller frukt. Dessa strån likna fullkomligt stråen af *Scirpus palustris*, och kallas af Finnarne här på orten "Kahilas", men de säga sig aldrig hafva sett denna "Ka<side84>hilas" med blommor eller frukt i elfven, ehuru den förekommer på sina ställen ymnigt både i Torneå, Muonio och Tärändö elfvar. Men i smärre elfvar eller skogsbäckar finns den blommande och är der ingenting annat än *Scirpus lacustris*, Lin. Emellertid finnas icke dessa långa, smala och hvasst trekantiga blad i förening med den blommande stjelken, och man vet icke, om någon Botanist har sett några blad på roten af *Scirpus lacustris*, då det uti Wahlenbergs Flora Svecica heter: "*Vaginis copiosis, apice foliaceo brevi terminatis; sed de celero folia nulla in tota planta.*" Man stannar således i ovisshet, om den växt, som förekommer i elfven, är samma växt, som förekommer i skogsbäckarne, emedan de strån som finnas i elfven, komma visserligen från samma rot, som de alnslånga bladen, men hafva ingen blomma eller frukt. Jag har måst göra den slutsatsen, att *Scirpus lacustris* fordrar för sin blomning varmare vatten än det, som finns i elfven. *Butomus umbellatus* finns icke

4. Några anmärkningar om *Scirpus lacustris*

närmare än i Kemi på Finska sidan, och i Sverige vet man icke, om någon Botanist har sett den norr om Helsingland. Deremot finns *Scirpus lacustris* med blommor och frukt i skogsbäckarne, t. ex. i Tärändö och vid Kaunisvaara, hvarifrån fröna kunna lätteligen komma med vårfloden lill elfven, hvarest de rotfästa sig. Men växten har, som sagdt är, aldrig varit sedd med blommor i elfven, emedan vattnet är för kallt. I det stället skjuter rotstocken upp en mängd af långa, ända till halfannan alns långa bladknippen, emellan hvilka den manshöga stjelken här och der uppspirar, och hafva dessa strån i strömmande eller rinnande vatten en darrande rörelse, hvadan Finnarne säga: »han darrar som ett säfstrå» (*vapise niin kuin kahilas*).